

grandes gemidos, para alcanzar que florezca con nuevo vigor la Religión cristiana, que goce la Iglesia de la necesaria libertad que vuelvan á la buena senda los descarriados, y al fin, abran paso á la verdad los errores y los vicios á la virtud. Tomemos por nuestro auxilio y mediadora á la Virgen María, Madre de Dios, ya que venció á Satanás en su Concepción purísima despliegue su poder contra las sectas impías en que se ven claramente revivir la soberbia contumaz, la indómita perfidia y los astutos fingimientos del demonio.

Pongamos por intercesor al Príncipe de los Angeles del cielo, San Miguel, que arrojó á los enemigos infernales; á San José, esposo de la Virgen Santísima, celestial patrono de la Iglesia católica; los grandes Apóstoles, San Pedro y San Pablo, sembradores de la fe cristiana y sus invictos defensores. En su patrocinio y en la perseverancia de todos en la oración confiamos que Dios acuda oportuna y benignamente al genero humano, expuesto á tan enormes peligros. Y en prenda de los dones celestiales y de Nuestra benevolencia, con el mayor amor os damos la bendición Apostólica en el Señor, á vosotros, Venerables Hermanos, y al Clero y pueblo todo confiado á vuestro cuidado.

Dado en Roma, junto á San Pedro, á 20 de Abril del año 1884, séptimo de Nuestro Pontificado.

LEÓN PAPA XIII.

EPISTOLA ENCYCLICA
DE MASSONUM SECTA
LEO PP. XIII
VENERABILES FRATRES
SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM

HUMANUM genus, posteaquam a creatore, munerumque caelestium largitore Deo, *invidia Diaboli* miserimo defecit, in partes duas diversas adversasque discessit: quarum altera assidue pro veritate et virtute propugnat, altera pro iis, quae virtute sunt veritatisque contraria.—Alterum Dei est in terris regnum, vera scilicet Iesu Christi Ecclesia, cui qui volunt ex animo et convenienter ad salutem adhaerescere, necesse est Deo et Unigenito Filio eius tota mente ac summa voluntate servire: alterum Satanae est regnum, cuius in ditione et potestate sunt quicumque funesta ducis sui et primorum parentum exempla secuti, parere divinae aeternaeque legi recusant, et multa posthabito Deo, multa contra Deum contendunt. Duplex hoc regnum, duarum instar civitatum contrariis legibus contraria in studia abouitium, acute vidit descripsitque Augustinus, et utriusque efficientem causam subtili brevitate complexus est, iis verbis: *fecerunt civitates duas amores duo: terrenam scilicet amor sui usque ad contemptum Dei: caelestem vero amor Dei usque ad contemptum sui* (1).—Vario ac multiplici cum armorum tum dicationis genere altera adversus alteram omni saeculorum aetate confligit, quamquam non eodem semper ardore atque impetu. Hoc autem tempore, qui deterioribus favent partibus videntur simul conspirare vehementissimeque cuncti contendere, auctore et adiutrice ea, quam *Massonum* appellant, longe lateque diffusa et firmiter constituta hominum societate. Nihil enim iam dissimulantes consilia sua, excitant sese adversus Dei numen audacissime: Ecclesiae sanctae perniciem palam aperteque moluntur idque eo proposito, ut gontes christianas partis per Iesum Christum Servatorem beneficiis, si fieri possent, funditus despolient.—Quibus Nos ingemiscentes malis, illud saepe ad Deum clamare, urgente animi caritate, compellimur: *Ecce inimici tui sonuerunt, et qui oderunt te, extulerunt caput. Super populum*

(1) *De Ciuit. Dei* Lib. XIV, c. 17.

tuum malignaverunt consilium: et cogitaverunt adversus sanctos tuos. Dixerunt: venite, et disperdiamus eos de gente (1).

In tam praesenti discrimine, in tam immani pertinacique christiani nominis oppugnatione. Nostrum est indicare periculum, designare adversarios, horumque consiliis atque artibus, quantum possumus, resistere ut aeternum ne pereant quorum Nobis est commissa salus: et Iesu Christi regnum, quod tuendum accepimus, non modo stet et permaneat integrum, sed novis usque incrementis ubique terrarum amplificetur.

Romani Pontifices Decessores Nostrī, pro salute populi christiani sedulo vigilantes, hunc tam capitale hostem ex occultae coniurationis tenebris prosilientem, quis esset, quid vellet, celeriter agnoverunt; iidemque praecipientes cogitatione future, principes simul et populos, signo velut dato, monuerunt ne se paratis ad decipiendum artibus insidiisque capi paterentur. — Prima significatio periculi per Clementem XII anno MDCCXXXVIII facta (2): cuius est a Benedicto XIV (3) confirmata ac renovata Constitutio. Utriusque vestigiis ingressus est Pius VII (4): ac Leo XII Constitutione Apostolica «*Quo gravioras*» (5) superiorum Pontificum hac de re acta et decreta complexus, rata ac firma in perpetuum esse iussit. In eandem sententiam Pius VIII (6), Gregorius XVI (7), persaepe vero Pius IX (8), locuti sunt.

Videlicet cum sectae Massonicae institutum et ingenium comperitum esset ex manifestis rerum indicis, cognitione causarum, prolati in lucem legibus eius, ritibus, commentariis, ipsis saepe accedentibus testimoniis eorum qui essent conscii haec Apostolica Sedes denunciavit aperteque edixit, sectam Massonum, contra ius fasque consultatum, non minus esse christianae rei, quam civitati perniciosam: propositisque poenis, quibus solet Ecclesia gravius in sonites animadvertere, interdixit atque imperavit, ne quis illi nomen societati daret. Quae ex re irati gregales, earum vim sententiarum subterfugere aut debilitare se posse partim contemnendo, partim calumniando rati, Pontifices maximos, qui ea decreverant, criminati sunt aut non iusta decrevisse, aut modum in decernendo transisse. Haec sane ratione Constitutionum Apostolicarum Clementis XII, Benedicti XIV, itemque Pii VII et Pii IX conati sunt auctoritatem et pondus eludere. Verum in ipsa illa societate non defuere, qui vel inviti faterentur, quod erat a romanis Pontificibus factum, id esse, spectata doctrina disciplinaque catholica, iure factum. In quo Pontificibus valde assentiri plures viri principes rerumque publicarum rectores visi sunt, quibus curae fuit societatem Massonicam vel apud Apostolicam Sedem arguere, vel perse, latis in id legibus, noxae damnare, ut in

(1) Ps. LXXXII, v. 2, 4. — (2) Const. *In eminenti*, die 24 Aprilis 1788. — (3) Const. *Providas*, die 18 Maii 1781. — (4) Const. *Ecclesiam à Iesu Christo*, die 18 Septembris 1821. — (5) Const. *Acta die 13 Martii 1825*. — (6) *Encyc. Traditi*, ple 21 Maii 1828. — (7) *Encyc. Mirari*, die 15 Augusti 1832. — (8) *Encyc. Qui pluribus*, die 9 Novemb. 1845. *Allo. Multitiplices inter*, die 28 Septemb. 1865, etc.

Hollandia, Austria, Helvetia, Hispania, Bavaria, Sabaudia, aliisque Italiae partibus.

Quod tamen prae ceteris interest, prudentiam Decessorum Nostrorum rerum eventus comprobavit. Ipsorum enim providae paternaeque curae nec semper nec ubique optatos habuerunt exitus. Idque vel hominum, qui in ea noxa essent, simulatione et astu; vel inconsiderata levitate ceterorum, quorum maxime interfuisset diligenter attendere. Quare unius saeculi dimidiatique spatio secta Massonum ad incrementa properavit opinione maiora; inferendoque sese per audaciam et dolos in omnes reipublicae ordines, tantum iam posse coepit, ut prope dominari in civitatibus videatur. Ex hoc tam celeri formidolosoque cursu illa revera est in Ecclesiam, in potestatem principum, in salutem publicam pernicies consecuta, quam Decessores Nostrī multo ante providerant. Eo enim preventum est, ut valde sit reliquo tempore metuendum non Ecclesiae quidem, quae longe firmitus habet fundamentum, quam ut hominum opera labefacti queat, sed earum causa civitatum, in quibus nimis polleat ea, de qua loquimur, aut aliae hominum sectae non absimiles, quae priori illi sese administras et satellites impertiunt.

His de causis, ubi primum ad Ecclesiae gubernacula accessimus vidimus planeque sensimus huic tanto malo resistere oppositu auctoritatis Nostrae, quoad fieri posset, oportere. — Sane opportunam saepius occasionem nacti, persecuti sumus praecipua quaedam doctrinarum capita, in quas Massonicarum opinionum influxisse maxime pervertitas videbatur. Ita Litteris Nostris Encyclicis «*Quod Apostolici muneris*» aggressi sumus *Socialistarum* et *Communitarum* portenta convincere: alii deinceps «*Arcanum*» veram germanaque notionem societatis domesticae, cuius est in matrimonio fons et origo, tuendam et explicandam curavimus; iis insuper, quarum initium est «*Diuturnum*», potestatis politicae formam ad principia christianae sapientiae expressam proposuimus, cum ipsa rerum natura, cum popularum principumque salute mirifice cohaerentem. Nunc autem Decessorum Nostrorum exemplo, in Massonicam ipsam societatem, in doctrinam eius universam, et consilio, et sententiis consuetudinem et agendi, animum recta intendere decrevimus, quo vis illius maleficae magis magisque illustretur, idque valeat ad funestae pestis prohibendam contagia.

Variae sunt hominum sectae, quae quamquam nomina, ritu, forma, origine differentes, cum tamen communi quaedam propositi summorumque sententiarum similitudine inter se contineantur, re congruunt cum secta Massonum, quae cuiusdam est instar centri unde abeunt et quo redeunt universae. Quae quamvis nunc nolle admodum videantur latere in tenebris, et suos agant coetus in luce oculisque civium, et suas edant ephemerides, nihilominus tamen, re penitus perspecta, genus societatum clandestinarum moremque retinent. Plura quippe in iis sunt arcanis similia, quae non externos solum, sed gregales etiam bene multos exquisitissima diligentiae celeri lex est: cuiusmodi

sunt intima atque ultima consilia, summi factionum principes; occulta quaedam et intestina conventicula: item decreta, et qua via, quibus auxiliis perficienda. Huc sane facit multiplex illud inter socios discrimen et iuris et officii et numeris: huc rursus ordinum graduumque distinctio, et illa, qua reguntur, severitas disciplinae. Initiales spondere immo praecipuo sacramento iurare ut plurimum iubentur, nemini se ullo unquam tempore ullo modo socios, notas, doctrinas indicaturos. Sic emenita specie eodemque semper tenore simulationis quam maxime Massones, ut olim Manichaei, laborant abdere sese, nullosque, praeter suos, habere testes. Latebras commodam quaerunt, sumpta sibi litteratorum sopororumque persona, eruditionis causa sociatorum: habent in lingua promptum cultioris urbanitatis studium tenuioris plebis caritatem: unice velle se meliores res multitudinij querere, et quae habentur in civili societate commoda cum quamplurimis communicare. Quae quidem consilia quamvis vera essent, nequamquam tamen in istis omnia. Praeterea qui cooptati sunt promittant ac recipiant necesse est, ducibus ac magistris se dicto audientes futuros cum obsequio fideque maxima: ad quemlibet eorum nutum significatoremque paratos, imperata facturos: si secus fecerint, tum dira omnia se mortem ipsam non recusare. Revera si qui prodidisse disciplinam, vel mandatis restituisse iudicentur, supplicium de iis non raro sumitur, et audecia quidem ac dexteritate tanta, ut specularicem ac vindicem scelerum iustitiam sicarius persaepe fallat. — Atqui simulari, et velle in oculo latere obligare sibi homines tamquam mancipia, tenacissimo nexu, nec satis declarata causa: alieno addictos arbitrio ad omne facinus adhibere: armare ad caedem dextras, quaesita impunitate peccandi, immanitas quaedam est quam rerum natura non patitur. Quapropter societatem, de qua loquimur, cum iustitia et naturali honestate pugnare, ratio et veritas ipsa convincit.

Eo vel magis, quod ipsius naturam ab honestate dissidentem alia quoque argumenta eademque illustra redarguunt. Ut enim magna sit in hominibus astutia celandi consuetudoque mentendi, fieri tamen non potest, ut unaeque causa ex iis rebus, quarum causa est, qualis in se sit non aliqua ratione appareat. *Non potest arbor bona malos fructus facere; neque arbor mala bonos fructus facere* (1). Fructus autem secta Massonum perniciosos gignit maximeque acerbitate permixtos. Nam ex certissimis iudiciis, quae supra commemoravimus, erumpit illud, quod est consiliorum suorum ultimum, scilicet evertere funditus omnem eam, quam instituta christiana pepererunt, disciplinam religionis relique publicae, novamque ad ingenium suum extruere, ductis e medio *Naturalismo* fundamentis et legibus.

Haec, quae diximus aut dicturi sumus, de secta Massonica intelligi oportet spectata in genere suo, et quatenus sibi cognatas foederatasque complectitur societates: non autem de sectatoribus eorum sin-

(1) Matth. VII, 18.

gulis. In quorum numero utique possunt esse nec pauci, qui quamvis culpa non careant quod sese istius modi implicuerint societatibus, tamen nec sint flagitiosae factorum per se ipsi participes, et illud ultimum ignorent quod illae nituntur adipisci. Similiter ex consociationibus ipsis nonnullae fortasse nequaquam probant conclusiones quosdam extremas, quas, cum ex principibus communibus necessario consequantur, consentaneum esset amplecti, nisi per se foeditate sua turpitudine ipsa deterreret. Item nonnullas totorum temporumve ratio suadet minora conari, quam aut ipse vellent aut ceterae solent: non ideo tamen aliense a Massonico foedere putandae, quia Massonicum foedus non tam est ab actis perfectissimae rebus, quam a sententiarum summa iudicandum.

Iamvero Naturalistarum cepit est, quod nomine ipso satis declarant, humanam naturam humanamque rationem cunctis in rebus magistrum esse et principem oportere. Quo constituto, officia erga Deum vel minus curant, vel opinionibus pervertunt errantibus et vagis. Negant enim quicquam esse Deo auctore traditum: nullum probant de religione dogma, nihil veri, quod non hominum intellis gentia comprehendat, nullum magistrum, cui propter auctoritatem officii sit iure credendum. Quoniam autem mox in ecclesiae catholicae singulare sibi quae unice proprium doctrinae divinitus acceptas auctoritatemque magisterii cum ceteris ad salutem caelestium adiumentis plene complexi et incorrupta integritate lucri, ideo in ipsam maxima est inimicorum iracundia impetusque conversus. — Nunc vero in iis rebus, quae religionem attingunt, spectetur quid egat, praesertim ubi est ad agendum licentiam liberior, secta Massonum: omninoque iudicetur, nonne plane re exequi Naturalistarum decreta velle videatur. Longo sane pertinacique labore in id datur opera, nihil ut Ecclesiae magisterium, nihil auctoritas in civitate possit: ob eamque causam penitus distrahendus. Quo facto saluberrimam religionis catholicae virtutem a legibus, ab administratione reipublicae excludant: illudque est consequens, ut praeter instituta se praecipua Ecclesiae totas constituendos putent civitates. — Nec vero non curare Ecclesiam, optimam ducent, satis habent, nisi hostiliter faciendo laeserint. Et sane fundamenta ipsa religionis catholicae adorari fando, scribendo, docendo, impune licet: non iuribus Ecclesiae parcitur, non munere, quibus est divinitus aucta, salva sunt. Agendarum rerum facultas quam minima illi relinquunt, idque legibus specie quidem non nimis vim inferentibus, re vera nata ad impediendam libertatem. Item impositas Clero videmus leges singulas et graves, nullum ut ei de numero, nullum de rebus necessariis in dies decedat: reliquis honorum Ecclesiae maximas adstrictis vinculis, potestati et arbitrio administratorum reipublicae permissas: sodalitates ordium religiosorum sublatas, dissipatas. — At vero in Sedem Apostolicam romanamque Pontificem longe est inimicorum incitata contentio. Is quidem primum fictis de causis de-

turbatus est propugnaculo libertatis iurisque sui, principatu civili: mox in statum compulsus iniquum simul et obiectis undique difficultatibus intolerabilem: donec ad haec tempora perventum est, quibus sectarum furores, quod abscondite secum agitant diu, aperte denunciant, sacrum tollendam Pontificum potestatem, ipsumque divino iure institutum funditus delendum Pontificatum. Quam rem, si cetera deessent, satis indicat hominum qui conscii sunt testimonium, quorum plerique cum saepe alias, tum recentii memoria rursus hoc Massonum verum esse declararunt, velle eos maxime exercere catholicum nomen implacabilibus inimicitiiis, nec ante quieturos, quam excisa omnia viderint, quaecumque summi Pontifices religionis causa instituissent. — Quod si, qui adscribuntur in numerum, nequaquam iurare conceptis verbis insluta catholica iubentur, id sane tantum abest, ut consiliis Massonum repugnet, ut potius adseruiat. Primum enim simplices et incutos facile decipiunt hac via, multoque pluribus in ritibus praebent. Tum vero obvis quibuslibet ex quovis religionis ritu accipiendis, hoc assequuntur, ut ipsa suadeant magnum illum huius temporis errorem, religionis curam relinqui oportere in mediis, nec ullum esse inter genera discrimen. Quae quidem ratio comparata ad interitum est religionum omnium, nominatim ad catholicae, quae cum una ex omnibus vera sit, exaequari cum ceteris sine iniuria summa non potest.

Sed logius Naturalistae progrediuntur. In maximis enim rebus tota errare via audacter ingressi, praecipiti cursu ad extrema delabuntur, sive humanae inbecillitate naturae, sive consilio iustas superbiae poenas repetentis Dei. Ita fit, ut illis ne ea quidem certa et fixa permanesent, quae naturali lumine rationis perspicuntur, qualia profecto illa sunt, Deum esse, animos hominum ab omni esse materiae concreione segregatos, eosdemque immortales — Atqui secta Massonum ad hos ipsos scopulos non dissimili cureus errore adhaerescit. Quamvis enim Deum esse generatim profiteantur, id tamen non haerere in singulorum mentibus firma assensione iudicioque stabili constitutum, ipsi sicuti sunt testes. Neque enim dissimulant, hanc de Deo questionem maximum apud ipsos esse fontem causasque disidii: immo non mediocrem hac ipsa de re constat existisse inter eos proximo etiam tempore contentionem. Re autem vera initiatis magnam secta licentiam dat, ut alterutrum liceat suo iure defendere, Deum esse, Deum nullum esse; et qui nullum esse praefracte contendat, tam facile initiantur, quam qui Deum esse opinantur quidem, sed de eo prava sentiunt, ut Pantheistae solent: quod nihil est aliud, quam divinae naturae absurdam quamdam speciem retinere, veritatem tollere. Quo everso infirmatove maximo fundamento, consequens est ut illa quoque vacillent, quae natura admodum cognoscuntur, cunctas res libera creatoris Dei voluntate existisse: mundum providentia regi: nullum esse animum interitum: huic, quae in terris agitur, hominum vitae successuram alteram eamque sempiternam.

His autem dilapsis, quae sunt tamquam naturae principia, ad cognitionem usumque praecipua, quales futuri sint privati publicique mores, facile appret. Silemus de virtutibus diviniis, quas absque singulari Dei munere et dono nec exercere potest quisquam, nec consequi: quarum profecto necesse est nullum in iis vestigium reperiri, qui redemptionem generis humani, qui gratiam caelestem, qui sacramenta, adipiscendamque in caelis felicitatem pro ignotis aspernantur. — De officiis loquimur, quae a naturali honestate ducuntur. Mundi enim opifex idemque providus gubernator Deus: lex aeterna naturalem ordinem conservari iubens, perturbari vetans: ultimus hominum finis multo excelsior rebus humanis extra haec mundana hospitia constitutus: hi fontes, haec principia sunt totius iustitiae et honestatis. Ea si tollantur, quod Naturalistae idemque Massones solent, continuo iusti et iniusti scientia ubi consistat, et quo se tuestur omnino non habebit. Et sane disciplina morum, quae Massonum familiae probatur unica, et qua informari adolescentem aetatem contendunt oportere, ea est quam et *civica* nominant et *solutam ac liberam*; scilicet in qua opinio nulla sit religionis inclusa. At vero quam inopis illa sit, quam firmitatis experta, et ad omnem auram cupiditatum mobilis, satis ostenditur ex iis, qui partim iam apparent, poenitendis fructibus. Ubi enim regnare illa liberius coepit, demota loco institutione christiana, ibi celeriter deperire prohi integrique mores: opinionum tetra portenta convalescere: pleneque gradu audacia ascendere maleficiorum. Quod quidem vulgo conquerrunt et deplorant; idemque non pauci ex iis, qui minime vellent, perspicua veritate compulsi, haud raro testantur.

Praeterea, quoniam est hominum natura primi labe peccati inquinata, et ob hanc causam multo ad vitia quam ad virtutes propensior, hoc omnino ad honestatem requiritur, cohibere motus animi turbidos et appetitus obedientes facere rationi. In quo certamine desipientia saepissime adhibenda est rerum humanarum, maxime exhauriendi labores ac molestiae, quo suum semper teneat ratio victrix principatum. Verum Naturalistae et Massones, nulla adhibita iis rebus fide, quas Deo auctore cognovimus, parentem generis humani negant deliquisse: proptereaque liberum arbitrium nihil *viribus attenuatum et inclinatum* (1) putant. Quin immo exaggerantes naturae virtutem et excellentiam, in eaque principium et normam iustitiae unice collocantes, ne cogitare quidem possunt, ad sedandos illius impetus recedendosque appetitus assidua contentione et summa opus esse conquantia. Ex quo videmus vulgo suppeditari hominibus illecebras multas cupiditatum: ephemeridas commentariosque nulla nec temperantia nec verecundia: ludos scenicos ad licentiam insignes; argumenta artium ex iis, quas vocant *verismi*, legibus proterve quaesita: exogitata subtiliter vitae artificia delicatae et mollis: omnia denique

(1) Conc. Trid. Sess. vi, *De iustif.*, c. 1.

conquisita voluptatum blandimenta, quibus sopita virtus conciveat. In quo flagitiose faciunt, sed sibi admodum constant, qui expectationem tollunt bonorum caelestium, omnemque ad res mortales felicitatem abiciunt et quasi d mergunt in terram. Quae autem commemorata sunt illud confirmare potest non tam re, quam dictu inopinatum. Cum enim hominibus versutis et callidis nemo fere solet tam obnoxie servire, quam quorum est cupiditatum dominatu enervatus et fractus animus, reperti in secta Massonum sunt, qui edicerent ac proponerent, consilio et arte eritendum ut infinita vitiorum licentia exsaturetur multitudo: hoc enim facto, in potestate sibi et arbitrio ad quaelibet audenda facile futuram.

Quod ad convictum attinet domesticum, his fere continetur omnis Naturalistarum disciplina. Matrimonium ad negotiorum contrahendorum pertinere genus: rescindi ad voluntatem eorum, qui contraxerint, iure posse: penes gubernatores rei civilis esse in maritale vinculum potestatem. In educandis liberis nihil de religione praecipiat, ex certa destinataque sententia: integrum singulis esto, cum odoleverit aetas, quod maluerint sequi. Atqui haec ipsa assentiuntur plane Massones: neque assentiuntur solum, sed iamdiu student in morem consuetudinemque deducere. Multis iam in regionibus iisdemque catholici nominis, constitutum est ut, praeter convinctas ritu civili, iustae ne habeantur nuptiae: alibi divortia fieri, lege licet: alibi, ut quamprimum liceat, datur opera. Ita ad illud festinat cursus, ut matrimonia in aliam naturam convertantur, hoc est in coniunctiones instabiles et fluxas, quas libido conglutinet, et eadem mutata dissolvat. — Summa autem conspiratione voluntatum illuc etiam spectat secta Massonum, ut institutionem ad se rapiat adolescentium. Mollem enim et flexibilem aetatem facile se posse sentiri arbitratu suo fingere, et, quo velint, torquere: eaque re nihil esse opportunius ad sobolem civium, qualem ipsi meditantur, talem reipublicae educendam. Quocirca in educatione doctrinaeque puerili nullas Ecclesiae ministris nec magisterii nec vigilantiae sinunt esse partes: pluribusque iam locis consecuti sunt, ut omnis sit penes viros laicos adolescentium institutio: itemque ut in mores informandos nihil admisceatur de iis, quae hominem iungunt Deo, permagis sanctissimisque officis.

Sequuntur civiles decreta prudentiae. Quo in genere statuunt Naturalistae, homines eodem esse iure omnes, et aequa ac pari in omnes partes condicione: unumquemque esse natura liberum: incedendi alteri eius habere neminem: velle autem, ut homines cuiusquam auctoritati pareant, aliunde quam ex ipsis quaesitae, id quidem esse vim inferre. Omnia igitur in libero populo esse: imperium iussu vel concessu populi teneri, ita quidem, ut, mutata voluntate populari, principes de gradu deici vel invitos liceat. Fontem omnium furium officiorumque civilium vel in multitudine inesse, vel in potestate gubernante civitatem, eaque novissimis informata disciplinis. Praeterea aetham esse rempublicam oportere: in variis religionis formis

nullam esse causam, cur alia alii anteponatur: eodem omnes loco habendas.

Haec autem ipsa Massonibus aequae placere et ad hanc similitudinem atque exemplar velle eos constitutere res publicas, plus est cognitum, quam ut demonstrari oporteat. Iamdiu quippe omnibus viribus atque opibus id aperte moluntur: et hoc ipso expediunt viam audacioribus non paucis ad peiora praecipitantibus, ut qui aequationem cogitant communemque omnium bonorum, deleto ordinem et fortunarum in civitate discrimine.

Secta igitur Massonum quid sit, et quod iter affectet ex his quae summatim attigimus, satis elucet. Praecipua ipsorum dogmata tam valde a ratione ac tam manifesto discrepant, ut nihil possit esse perversius. Religionem et Ecclesiam, quam Deus ipse condidit, idemque ad immortalitatem tuetur, velle demoliri, moresque et instituta ethnicorum duodeviginti saeculorum intervallo revocare, insignis stultitiae est impietatisque audacissimae. Neque illud vel horribile minus, vel levius ferendum, quod beneficia repudientur per Iesum Christum benigne parta neque hominibus solum in singulis, sed vel familia vel communitate civili consociatis; quae beneficia ipso habentur inimicorum iudicio testimonique maxima. In huiusmodi voluntate vesans et tetra recognosci propemodum videtur posse illud ipsum, quo Satanas in Iesum Christum ardet, inextinguibile odium ulciscendique libido. — Similiter illud alterum, quod Massones vehementer conantur, recti atque honesti praecipua fundamenta evertere adiutoresque se praebere iis, qui more pecudum quodcumque libeat, idem licere vellent, nihil est aliud quam genus humanum cum ignominia et dedecore ad interitum impellere. — Augent vero malum ea, quae in societatem cum domesticam tum civilem intenduntur pericula. Quod enim alias exposuimus, inest in matrimonio sacrum et religiosum quiddam omnium fere et gentium et aetatum consensu: divi a autem lege cautum esse, ne coniugia dirimi liceat. Ea si profana fiant si distrahi liceat, consequatur in familia necesse est turba et confusio, excidentibus de dignitate feminis, incerta rerum suarum incolunitatisque sobole. — Curam vero de religione publice adhibere nullam, et in rebus civicis ordinandis, gerendis, Deum nihilo magis respicere, quam si omnino non esset, temeritas et ipsis ethnicis inaudita: quorum in animo sensuque erat sic penitus affixa non solum opinio Decrum, sed religionis publicae necessitas, ut inveniri urbem facilius sine solo, quam sine Deo posse arbitrarerent. Revera humani generis societas ad quam sumus natura facti, a Deo constituta est naturae parente: ab eoque tanquam a principio et fonte tota vis et perennitas manat innumerabilium, quibus illa abundat bonorum. Igitur quemadmodum singuli pie Deum sancteque colere ipsa naturae voces admonemur, propterea quod vitam et bona quae comitantur vitae a Deo accepimus, sic eandem ob causam populi et civitates. Ideo qui solutam omni religionis officio civilem communitatem volunt, perspicuum est non iniuste solum, sed etiam indocte

absurdeque facere. — Quod vero homines ad conjunctionem congregationemque civilem Dei voluntate nascuntur, et potestas imperandi vinculum est civis societatis tam necessarium ut, eo sublato, illum repente disrumpe necesse sit, consequens est ut imperandi auctoritatem idem gignat, qui genuit societatem. Ex quo intelligitur, imperium in quo sit, quicumque is est, ministrum esse Dei. Quapropter, quatenus finis et natura societatis humanae postulant, legitimae potestati iusta praecipiente aequum est parere perinde ac numini omnia moderantis Dei: illudque in primis a veritate abhorret, in populi esse universos, nemo dubitat, si genus et natura communis, si finis ultimus unicuique ad essequendum propositus, si ea, quae inde sponte fluunt, iura et officia spectentur. At vero quia ingenia omnium paria esse non possunt, et alius ab alio distat vel animi vel corporis viribus, plurimaeque sunt morum, voluntatis, naturarum dissimilitudines ideo nihil tam esse repugnans rationi, quam una velle comprehensione omnia complecti, et illam omnibus partibus expletam aequabilitatem ad vitae civilis instituta traducere. Quemadmodum perfectus corporis habitus ex diversorum existit iunctura et compositione membrorum, quae forma usque differunt, compacta tamen et suis distributa locis complexionem efficiunt pulchram specie, firmam viribus utilitate necessariam: ita in republica hominum quasi partium infinita propemodum est dissimilitudo: qui si habeantur partes arbitriumque singuli suum sequantur, species erit civitatis nulla deformior: si vero dignitatis, studiorum, artium distinctis gradibus, apte ad commune bonum conspirent, bene constitutae civitatis imaginem referent congruentemque naturae.

Ceterum ex his, quos commemoravimus, turbulentis erroribus, maximae sunt civitatibus extimescendae formidines. Nam sublato Dei metu legumque divinarum verecundia, despecta principum auctoritate, permessa probataque seditionum libidine, proiectis ad licentiam cupiditatibus popularibus, nullo nisi poenarum freno, necessario secutura est rerum omnium commutatio et eversio. Hanc immo commutationem eversionemque consulto meditantur, idque praese ferunt, plurimi *Communistarum* et *Socialistarum* consociati greges: quorum coeptis alienam ne se dixerit secta Massonum, quae et consiliis eorum admodum favet, et summa sententiarum capita cum ipsis habet communis. Quod si nec continuo nec ubique ac extrema experiendo decurrunt, non ipsorum est disciplinae non voluntati tribuendum, sed virtuti religionis divinae, quae extingui non potest, itemque saniori hominum parti, qui societatum clandestinarum recusantes servitutem, insanos eorum conatus forti animo refutant.

Atque utinam omnes stirpem ex fructibus iudicarent, et malorum quae premunt, periculorum quae impendent, semen et initium agnoscerent! Res est cum hoste fallaci et doloso, qui serviens auribus populorum et principum, utrosque molliibus sententiis et assentatione coepit. — Insinuando sese ad viros principes simulatione amicitiae, hoc spectarunt Massones, illos ipsos habere ad opprimendum

catholicum nomen socios et adiutores potentes: quibus quo maiores admovent stimulos, perversi calumnia Ecclesiam criminati sunt de potestate iuribusque regis cum principibus envidiose contendere. His interim artibus quaesita securitate et audacia, plurimum pollere in regendis civitatibus coeperunt, ceterum parati imperiorum fundamenta quatere, et insequi principes civitatis, insimulare, eicere quoslibet facere secus in gubernando viderentur, quam illi maluissent. — Haud absimili modo populos assentando ludificati sunt. Libertatem prosperitatemque publicam pleno ore personantes, et per Ecclesiam Principesque summos stetitisse, quominus ex iniqua servitute et egestate multitudo eriperetur, populo imposuerunt, eumque rerum novarum sollicitatum siti in oppugnationem utriusque potestatis incitaverunt. Nihilominus tamen speratum commoditatum maior est expectatio: quam veritas: immo vero peius oppressa plebs magnam partem iis ipsis carere cogitur miseriarum solatiis, quae, compositis ad christiana instituta rebus, facile et abunde reperire potuisset. Sed quotquot contra ordinem nituntur divina providentia constitutum: has dare solent superbiae poenas, ut ibi afflictam et miseram offendant fortunam, unde prosperam et ad vota fluentem temere expectavissent.

Ecclesia vero, quod homines obedire praecipue et maxime iubet summo omnium principi Deo, iniuria et falso putaretur aut civili invidere potestati, aut sibi quicquam de iure principum arrogare. Immo quod civili potestati aequum est reddere, id plane iudicio conscientiaeque officii decernit esse reddendum. Quod vero ab ipso Deo ius accessit imperandi, magna est ad civilem auctoritatem dignitatis accessio, et observantiae benevolentiaeque civium colligendae adiumentum non exiguum, Eadem amica pacis, alitrix concordiae, mater omnes caritate complectitur, et iuvandis mortalibus unice intentae, iustitiam oportere docet cum clementia, imperium cum aequitate, leges cum moderatione coniungere: nullius ius violandum, ordini tranquillitatisque publicae servendum, inopia miserorum, quam maxime fieri potest, privatim et publice sublevandam. *Sed propterea putant, ut verba usurpemus Augustini, vel putari volunt, christianam doctrinam utilitati non conuenire reipublicae, quia nolunt stare reipublicam firmitate virtutum, sed impunitate vitiorum* (1). Quibus cognitis, hoc esset civili prudentiae admodum congruens, et inobtemperanti communi necessarium, principes et populos non cum Massonibus ad labefectandam Ecclesiam, sed cum Ecclesia ad frangendos Massonum impetus conspirare.

Ulcumque erit, in hoc tam gravi et nimis iam pervagato malo Nostrarum est partium, Venerabiles Fratres, applicare animum ad quaerenda remedia. — Quia vero spem remedi optimam et firmissimam intelligimus esse in virtute sitam religionis divinae, quam tanto peius Massones oderunt, quanto magis pertimescunt, ideo caput esse

(1) Epist. CXXXVII, al. III, ad Volusianum c. v. n. 20.

censem saluterrimam istam adversus communem hostem adveccam adhibere virtutem. Itaque quaecumque romani Pontifices Decessores Nostri decreverunt inceptis et conatibus sectae Massonum impediendis: quaecumque aut deterrendi ab eiusmodi societatibus aut revocandi causa sumpserunt, omnia Nos et singula rata habemus atque auctoritate Nostra Apostolica confirmamus. In quo quidem plurimum voluntate christianorum confisi, per salutem singulos suam precemur quaesumusque, ut religioni habeant vel minimum ab his discedere, quae hac de re Sedes Apostolica praeciperit.

Vos autem, Venerabiles Fratres, rogamus, flagitamus, ut collata Nobiscum opera, extirpare impuram hanc luen quae serpi per omnes, reipublicae venes, enixe studeatis. Tuenda Vobis est gloria Dei, salus proximorum: quibus rebus in dimicando propositis, non animus Vos, non fortitudo deficiat. Erit prudentiae vestrae iudicare, quibus potissimum rationibus ea, quae obstant et impediunt, elucanda videantur. Sed quoniam pro auctoritate officii Nostri par est probabilem alicui rei gerendae rationem Nosmetipsos demonstrare sic statuere, primum omnium reddendam Massonibus esse suam, dempta persona, faciem: populosque sermone et datis etiam in id Litteris episcopalibus edocendos, quae sint societatium eius generis in blandiendo alliciendoque artificia, et in opinionibus pravitas, et in actionibus turpitudine, Quod pluries Decessores Nostri confirmarunt, nomen sectae Massonum dare nemo sibi quoviam de causa licere putet, si catholica professio et salus sua tunc apud eum sit, quantum esse debet. Ne quem honestas assumulata decipiat: potest enim quibusdam videri, nihil postulare Massones, quod aperte sit religionis morumve sanctitati contrarium, verumtamen qui sectae ipsius tota in vitio flagitioque est et ratio et causa, congregare se cum eis, eoque quoquo modo lavare, rectum est non licere.

Deinde assiduitate dicendi hortandique pertrahere multitudinem oportet ad praeccepta religionis diligenter addiscenda: cuius rei gratia valde suademus, ut scriptis et concionibus tempestivis elementa rerum sanctissimarum explanentur, quibus christiana philosophia continetur. Quod illic pertinet, ut mentes hominum eruditione sanentur et contra multiplices errorum formas et varia invictamentorum muniantur in hac praesertim et scribendi licentia et in exhausta aviditate discendi. — Magnum sane opus: in quo tamen princeps et socius laborum vestrorum praecipue futurus est Clerus, si fuerit, Vobis admittentibus, a disciplina vitae a scientia litterarum probe instructus. Verum tam honesta causa tamque gravis advocatam desiderat industriam virorum laicorum, qui religionis et patriae caritatem cum probitate doctrinaque coniungant. Consociatis utriusque ordinis viribus, date operam, Venerabiles Fratres, ut Ecclesiam penitus et cognoscent homines et caram habeant: eius enim quanto cognitio fuerit amorque maior, tanto futurum maius est societatum clandestinarum fastidium et fuga. — Quocirca non sine causa idoneam hanc occasionem nacti, renovamus illud quod alias exposuimus, Or-

dinem Tertium Franciscalicum. cuius paulo ante temperavimus prudenti lenitate disciplinam, perquam studioso propagare luerique oportere. Eius enim, ut est ab auctore suo constitutus, haec tota est ratio vocare homines ad imitationem Iesu Christi, ad amorem Ecclesiae, ad omnia virtutum christianarum officia: proptereaque multum posse debet ad societatum nequissimarum suppressendam contagionem. Novetur itaque quotidianis incrementis isthaec sancta societas, unda cum multi expectari possunt fructus, tum ille egregius, ut traducantur animi ad libertatem, ad fraternitatem, ad aequalitatem iuris: non qualia Massones absurde cogitant, sed qualia et Iesus Christus humano generi comparavit et Franciscus secutus est. Libertatem dicimus *florum Dei*, per quam nec Satanae, nec cupiditatibus, improbissimis dominis, serviamus: fraternitatem, cuius in Deo communi omnium procreatore et parente consistit origo: aequalitatem quae iustitiae caritatisque constituta fundamentis, non omnia tollat inter homines discrimina, sed ex vitae, officiorum, studiorumque varietate mirum illum consensum efficiat et quasi concentum, qui natura ad utilitatem pertinet dignitatemque civilem.

Tertio loco una quae iam res est, a maioribus sapienter instituta, eademque temporum cursu intermissa, quae tamquam exemplar et forma ad simile aliquid valere in praesentia potest. — Scholas seu collegia opticum intelligimus, rebus si nul et moribus, duce religione, tutandis. Quorum collegiorum utilitatem si maiores nostri diuturni temporis usu et periclitatione senserunt, sentient fortasse magis aetas nostra, propterea quod singularem habent ad elidendas seclerum vires opportunitatem. Qui mercede manuum inopia tolerant, praeterquam quod ipsa eorum conditione uni ex omnibus sunt caritate solatioque dignissimi, maxime praeterea patent illecebris grassantium per fraudes et dolos. Quare iuvandi sunt maiore qua potest benignitate, et invitandi ad societates honestas, ne pertrahantur ad turpes. Huius rei causa collegia illa magnopere vellemus auspiciis patrocinioque Episcoporum convenienter temporibus ad salutem plebis possim restituta. Nec mediocriter Nos delectat, quod pluribus iam locis sodalitates eiusmodi, itemque coetus patroarum constituti sint: quibus propositum utriusque est honestam proletiarum classem lavare, eorum liberos, familias, praesidio et custodia tegere, in eisque pietatis studia, religionis doctrinam, cum integritate morum tueri. — In quo genere silere hoc loco nolumus illam spectaculo ex emploque insignem, de populo inferioris ordinis iam praesidere meritam societatem, quae a Vincentio patre nominatur. Cognitum est qui laget, quid velit: scilicet tota in hoc est, ut egentibus et calamitosus supplicis est ultro, idque sagacitate modestique mirabili: quae quo minus videri vult, eo est ad caritatem christianam melior, ad miseriarum levamen opportunior.

Quarto loco, quo facilius id quod volumus assequamur, fidei vigiliae vestrae maiorem in modum commendamus inventum, ut quae spes est societatis humanae. — Partem curarum vestrarum in

eius institutione maximam ponite; nec providentiam putetis ullam fore tantam, quin sit adhibenda maior, ut iis adolenscens setas prohibeatur et scholis et magistris, unde pestilens sectarum afflatus metuatur. Parentes, magistri pietatis, Curiones inter christianae doctrinae praeceptiones insistant. Vobis auctoribus, opportune commanere liberos et alumnos de eiusmodi societatum flagitiosa natura, et ut mature cavere discant artes fraudulentas et varias, quas eorum propagatores usurpare ad illi queandos homines consueverunt. Immo qui adolescentulos ad sacra percipienda rite erudiant, non inepte fecerint, si adducant singulos ut statuam ac recipiant, inscientibus parentibus, aut non euctore vel Curione vel conscientiae iudice nulla se unquam societate obligaturos.

Verum probe intelligimus, communes labores nostros evellendis his agro Dominico perniciosis seminibus haudquaquam pares futuros, nisi caelestis dominus vineae ad id quod intendimus benigne adjuverit. — Igitur eius opem auxiliumque implorare necesse est studio vehementi, ac sollicito, quale et quantum vis periculi et magnitudo necessitatis requirunt. Effert se insolenter, successu gestiens, secta Massonum, nec ullum iam nefario quodam foedere et occulta consiliorum communitate iuncti operam sibi mutuam tribuunt, et alteri alteros ad rerum malarum escitant audaciam. Oppugnatio tam vehementis propugnationem postulat parem: nimirum boni omnes amplissimam quamdam coeam opus est et agendi societatem et precandi. Ab eis itaque petimus, ut concordibus animis contra progredientem sectarum vim conforti immotique consistent: iidemque multum gementes tendant Deo minus supplices, ab eoque contendant, ut christianum floreat vigeatque nomen: necessaria libertate Ecclesia patitur: redeant ad sanitatem devii: errores veritati, vitia virtuti aliquando concedant. — Ad iudicem et interpretem adhibeamus MARIAM Virgineam matrem Dei, ut quae a conceptu ipso Satanam vicit, eadem se impertat improbarum seclarum potentem, in quibus perspicuum est contumaces illos mali daemones spiritus cum indomita perfidia et simulatione revisiscere. — Obtestemur principem Angelorum caelestium, depulsorem hostium infernorum, MICHAELM: item IOSEPHUM Virginis sanctissimae sponsum, Ecclesiae catholicae patronum caelestem salutarem: PETRUM et PAULUM Apostolos magnos, fidei christianae satores et vindicis invictos. Horum patrocinio et communium perseverentia precum futurum confidimus, ut coniecto in tot descirmina hominum generi opportune Deus benigneque succurrat.

Caelestium vero munerum et benevolentiae Nostrae testem Vobis, Venerabiles Fratres, Clero populoque universo vigilantiae vestrae commisso Apostolicam Benedictionem peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die xx Aprilis an. MDCCCLXXXIV, Pontificatus Nostri anno septimo.

LEO PP. XIII.

EPÍSTOLA ENCÍCLICA

Exhortando otra vez al rezo del Santo Rosario.

LEON P. XIII.

Venerables Hermanos: Salud y bendición apostólica.

El año antecedente, como todos, sabeis decretamos por nuestra Carta Enciclica que en todos los lugares del Orbe Católico, y para impetrar el celestial auxilio en las tribulaciones de la Iglesia, se celebrase el rezo solemne del Santísimo Rosario á la gran Madre de Dios en todo el mes de Octubre. En lo cual siguió nuestro juicio el ejemplo de nuestros predecesores, que en los tiempos difíciles para la Iglesia, recurrieron á la Virgen Augusta, con singulares actos piadosos, y acostumbraron á implorar su auxilio con reiteradas preces. Aquella nuestra voluntad fué en todos los puntos obedecida con tanto ardimiento y concordia de las almas que brilló claramente cuanto entusiasmo de piedad y Religión existe en el pueblo cristiano, y cuanta y universal esperanza pone en el Patrocinio de la Virgen Maria.

Esta manifiesta piedad y fervor en la fe no han sido pequeño consuelo en medio de la muchedumbre de pesares y males que nos oprime, y ha fortalecido nuestro ánimo para soportarlos mayores, si á Dios place enviarlos. Pues mientras el espíritu de oración se derrame en la casa de David y entre los habitantes de Israel, abrigamos esperanza cierta de que Dios será propicio y misericordioso con las vicisitudes de su Iglesia, y oirá las preces de los que ruegan por medio de aquella, á la que El mismo quiso hacer dispensadora de sus gracias.

Por lo que existiendo las causas que Nos impulsaron, según dejamos dicho, á excitar la piedad pública el año ante-

rior, encaminamos nuestra solicitud también en este año á exhortar á los pueblos cristianos, á que en la misma forma de oración que se llama *Rosario Mariano*, permanezcan perseverantes invocando el valioso patrocinio de la Gran Madre de Dios. Como sea tanta la obstinación en los propósitos de los enemigos del nombre cristiano, conviene que no sea menor en sus defensores la constancia de voluntad, para que supuesto el celestial auxilio y por la bondad de Dios, sea fructuosa nuestra perseverancia.

Conviene recordar el ejemplo de Judit, tipo de la Virgen pura, por cuyo medio, reprimida la impaciencia de los hebreos, quiso Dios que en el tiempo designado á su arbitrio, fuese libertada la oprimida ciudad. Y también el ejemplo de los Apóstoles, que esperaron perseverando unánimes en oración con la Madre de Jesucristo los grandes dones del espíritu Paráclito, que les había sido prometido.

Pues se trata ahora, en los momentos presentes de una cosa ardua y grande, de humillar en sus tiendas á un enemigo antiguo y formidable en la fuerza exaltada de su poder; de vindicar la libertad de la Iglesia y de su Cabeza; de conservar y defender los principios en que descansa la seguridad y salvación de la sociedad humana.

Debe procurarse, pues, que en estos luctuosos tiempos para la Iglesia, se conserve la piadosa y devota costumbre de rezar el Rosario de la Virgen María, principalmente por que esta oración está compuesta de modo que nuestra mente recorra todos los misterios de nuestra salvación, y es muy provechosa para fomentar el espíritu de piedad.

Y por lo que atañe á Italia, necesario es ahora con mayor motivo implorar con las preces del Rosario el poderoso patrocinio de la Virgen, por lo mismo que pesa sobre nosotros una nueva calamidad. El cólera asiático, franqueados los términos ordinarios de su naturaleza por permisión divina, se extendió por importantes puertos de Francia, invadiendo luego regiones de Italia.

Preciso es acudir á María, á aquella que justamente llama la Iglesia salud, auxilio y protección, á fin de que propicia á las plegarias que le son agradables, se digne otorgarnos el implorado socorro, y nos libre del impuro contagio.

Por lo que apróximándose el mes de Octubre, en el cual se celebra en el orbe católico la fiesta de Nuestra Señora del Rosario, establecemos y preceptuamos lo mismo que el

año antecedente. Decretamos y mandamos que desde el 1.º de Octubre hasta el 2 de Noviembre, en todos los templos y capillas dedicadas á la Madre de Dios, ó en las que elija el Ordinario, se recen diariamente al menos cinco dieces del Rosario y las letanías: si es por la mañana se rezarán durante el oficio; si es después de medio día, se exhibirá el Santísimo á la adoración de los fieles y se verificará la asl persión según las rúbricas. Deseamos que las Cofradías de Santísimo Rosario, en todas partes donde las leyes lo consentan, salgan en procesión solemne por las calles haciendo pública profesión de fe.

Para que la piedad cristiana obtenga las celestiales gracias del Tesoro de la Iglesia, renovamos las mismas indulgencias concedidas el año pasado. Por lo cual á todos los que asistieren en los días referidos al rezo público del Rosario y rogaren por nuestra intención, y aquellos que impedidos por causa legítima hicieran esto en particular, concedemos, por cada vez una indulgencia de siete años y siete cuarentenas.

A los que en el tiempo mencionado practicasen estos ejercicios diez veces al menos, sea públicamente en las Iglesias, sea si hay justos motivos, en el recinto de su casa, y expiadas sus culpas en la confesión, recibieren la Sagrada comunión, otorgamos del tesoro de la Iglesia indulgencia plenaria. Y esta misma indulgencia plenaria concedemos á los que en el mismo día de la fiesta de la Virgen del Rosario ó en alguno de los ocho siguientes se lavasen de sus culpas y acudieran al celestial convite, y de igual modo orasen por nuestra intención en alguna Casa de Dios, y rogasen á su Madre Santísima.

Finalmente, queriendo atender también á todos los que se dedican principalmente en este mes de Octubre á las labores agrícolas, concedemos que á estos puedan ser diferidas las prescripciones y las indulgencias á los meses siguientes de Noviembre y Diciembre, según el prudente arbitrio de los Ordinarios.

No dudamos, Venerables Hermanos, que han de responder á nuestros cuidados frutos lozanos y abundantes, principalmente si lo que Nos plantamos y riega vuestra solicitud, recibe del mismo Dios gracias abundantes para su desarrollo. Por cierto tenemos que el pueblo cristiano, oyendo Nuestra Apostólica Autoridad, dará en el presente como en el pasado año, amplio testimonio de su fe y piedad.

Sea propicia la Celestial Patrona invocada por las pces del Rosario, y Dios, oyendo sus ruegos, haga que quitada toda diferencia de opinión y restaurada la cristiana doctrina en todas las partes del orbe terrestre, obtengamos de Dios la suspirada tranquilidad de la Iglesia. Esperando este beneficio, concedemos á vosotros, á vuestro Clero y á los gueblos confiados á vuestra guarda la bendición apostólica.

Dado en Roma, de San Pedro dia 30 de Agosto de 1884, año séptimo de Nuestro Pontificado.

LEON PAPA XIII.

EPISTOLA ENCYCLICA

DE MANIALI ROSARIO

LEO PP. XIII

VENERABILES FRATRES

SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM

SUPERIORE anno, quod singuli novistis, per litteras Nostras Encyclicas derivimus, ut in omnibus catholici orbis partibus, ad caeleste praesidium laboranti Ecclesiae impetrandum, magna Dei Mater sanctissimo Rosarii ritu, Octobri toto, coleretur. In quo et iudicium Nostrum et exempla sequuti sumus Decessorum Nostrorum, qui difficillimis Ecclesiae temporibus aucto pietatis studio ad augustam Virginem confugere, operumque eius summis precibus implorare consueverunt.—Voluntati vero illi Nostrae tanta animorum alacritate et concordia ubique locorum obtemperatum est, ut luculenter appuerit quantus religionis et pietatis ardor exstet in populo christiano, et quantum in caelesti Mariae Virginis patrocinio spes universi reponunt. Quem quidem declaratae pietatis et fidei fervorem Nos, tanta molestiarum et malorum mole gravatos, non mediocri consolatione leniisse profitemur, imo animum addidisse ad graviora quoque, si ita Deo placeat, perferenda. Donec enim spiritus precum effunditur super domum David et super habitatores Ierusalem in spem certam adducimur, fore ut aliquando propitiatur Deus, Ecclesiaeque suae miseratus vicem, audiat tandem preces obsecrantium per Eam, quam ipse caelestium gratiarum voluit esse administram.

Quapropter insidentibus causis, quae Nos ad publicam pietatem excitandam, uti diximus, anno superiore impulerunt, officii Nostrum duximus, Venerabiles Fratres, hoc quoque anno hortari populum christianos, ut in huiusmodi precandi ratione et formula, quae *Rosarium Mariale* dicitur, perseverantes, sibi validum magnae Dei Genitricis patrocinium demerentur. Cum enim in oppugnantibus christiani nominis tanta sit obstinatio propositi, in propugnantibus non minorem esse oportet constantiam voluntatis, quam praesertim caeleste auxilium et collata nobis a Deo beneficia, perseverantiae nostrae

saepe soleant esse fructus.—Ac revocare iuvat in mentem magnae illius Iudith exemplum, quae almae Virginis tyrum exhibens stultam Iudaeorum repressit impetientiam, constituere Deo volentium arbitrio suo diem ad subveniendum oppressae civitati. Intuendum item in exemplum Apostolorum, qui maximum Spiritus Paracliti donum sibi promissum expectaverunt, perseverantes unanimitate in oratione cum Maria Matre Iesu.—Agitur enim et nunc de ardua ac magni momenti re, de inimico antiquo et vaterrimo in elata potentiae suae acie humiliando; de Ecclesiae eiusque Capituli libertate vindicanda; de iis conservandis tuendisque praesidiis; in quibus conquisecere oportet securitatem et salutem humanae societatis. Curandum est igitur, ut luctuosis hisce Ecclesiae temporibus Mariae Rosarii sanctissima consuetudo studioso pieque servetur, eo praecipue quod huiusmodi preces cum ita sint compositae ut omnia ex ordine salutis nostrae mysteria recolect, maxime sunt ad fovendum pietatis spiritum comparatae.

Et ad Italiam quod attinet, potentissimae Virginis praesidium nunc maxime per Rosarii preces implorare necesse est, quoniam nobis adit potius, quam impendat: nec opinata calamitas. Asiana enim lues terminos, quos natura possuisse videbatur, Deo volente, praetera vecte, portus Gallici sinus celeberrimos, ac finitimas exinde Italiae regiones pervasit.—Ad Mariam igitur confugiendum est, ad eam, quam iure meritoque saluberrimam, opiferam, sospitricem appellat Ecclesia, uti volens propitia opem acceptissimis sibi precibus imploratam afferat, impuramque litem a nobis longe depellat.

Quapropter adventante iam mense Octobri, quo mense sacra solemnia Mariae Virginis a Rosario in orbe catholico aguntur, omnia ea, quae praeterito anno praecipimus, hoc anno iterum praecipere statuimus.—Decernimus itaque et mandamus, ut a prima die Octobris ad secundam consequentis Novembris in omnibus curialibus templis sacrae publicae Deiparae dicatis, aut in aliis etiam arbitrio Ordinarii eligendis, quinque saltem Rosarii decades, adiectis Litanis, quotidie recitentur: quod si mane fiat, sacrum inter preces peragatur si pomeridianis horis, Sacramentum augustum ad adorandum proponatur, deinde qui intersunt rite lustrentur. Optamus autem, ut Sodales Sanctissimi Rosarii solemnem pompam, ubicumque per civiles leges id sicutur, vicatim publicae religionis causa ducant.

Ut vero christianae pietati caelestes Ecclesiae thesauri recludantur, Indulgentias singulas, quae superiore anno largiti sumus, renovamus. Omnibus videlicet qui statis diebus publicae Rosarii recitationi interfuerint, et ad mentem Nostram oraverint, et his pariter qui legitima causa impediti privatim haec egerint, septem annorum itemque septem quadregonarum apud Deum indulgentiam singulis vicibus concedimus. Eis vero qui supra dicto tempore decies saltem vel publice in templis, vel iustis de causis inter domesticos parietes eadem peregerint, et criminum confessione expiati sancta de altari libaverint, plenariam admissorum veniam de Ecclesiae thesauro im-

pertimus. Plenissimam hanc admissorum veniam et poenarum remissionem his omnibus etiam largimur, qui vel ipso beatae Virginis a Rosario die festo, vel quolibet ex octo inequentibus, animi sordes eluerint et divina convivia sancte celebraverint, et pariter ad mentem Nostram in aliqua sacra acie Deo et sanctissimae eius Matri supplicaverint.

Iis denique consultum volentes qui ruri vivunt et agri cultione, praecipue octobri mense, destinentur, concedimus ut singula quae supra decrevimus, cum sacris etiam indulgentiis octobri mense lucrandis, ad insequentis vel novembris vel decembris menses, prudenti Ordinariorum arbitrio differri valeant.

Non dubitamus, Venerabiles Fratres, quin curis hisce Nostris uberes et copiosi fructus respondeant, praesertim si quae Nos plantamus, et vestra sollicitudo rigaverit, iis Deus gratiarum suarum largitione de caelo offerat incrementum. Pro certo quidem habemus populum christianum futurum dicto audientem Apostolicae auctoritatis Nostrae eo fidei et pietatis fervore, cuius praeterito anno amplissimum dedit documentum, caelestis autem Patronae per Rosarii preces invocata adsit propitia, efficiatque, ut, sublevis opinionum dissidiis et re christiana in universis orbis terrarum partibus restituta, optatam Ecclesiae tranquillitatem a Deo impetremus.—Cuius auspiciem beneficii, Vobis et Clero vestro et populo vestrae curae concretis Apostolicam Benedictionem persanter impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum die xxx Augusti mdcclxxxiii Pontificatus Nostri anno septimo.

LEO PAPA. XIII.

